

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Інститут природничо-географічної освіти та екології
кафедра іноземних мов

**Нові концепції
викладання іноземної мови
у світлі сучасних вимог**

Матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції

11 листопада 2010 року

Київ 2010

Нові концепції викладання іноземної мови у світлі сучасних вимог:
Матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції, 11 листопада 2010 року / Укл. Г.А.Турчинова, О.О.Яременко, М.О. Шутова – К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2010 - 242 с.

До збірки увійшли матеріали доповідей, де висвітлюються питання формування іншомовної комунікативної компетенції, особливостей системи організації навчального процесу з іноземних мов, контролю рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції та основні стратегії та стандарти педагогічної освіти.

**Матеріали доповідей учасників конференції
подаються в авторській редакції**

Рекомендовано Вченою Радою
НПУ імені М.П.Драгоманова
Протокол № 3 від 28.10. 2010 року

ЗМІСТ

Пленарне Засідання

Werner Biechele Prometheus und die höheren mächte – zur geschichte eines mythos und dessen aktueller bedeutung in der globalisierten welt	8
Іваненко С.М. Інтеркультурний план студій зіставної лінгвістики – відповідь на виклики глобалізованого сьогодення	18
Sadyrbek Sarina Fehler und fehlerkorrektur im fremdsprachenunterricht in verschiedenen kulturen	24

Секційні Засідання

Андрійко І.Ф. Формування методичної компетенції з навчання письма у майбутніх вчителів іноземної мови	26
Барамикова Т.В. Інноваційні методи навчання та формування іншомовної комунікативної компетенції у студентів технічних спеціальностей	29
Бондарчук Т.О. Комунікативний підхід до формування япономовної лексичної компетенції студентів на початковому ступені (термінологічний аспект)	32
Борщовецька В.Д. Особливості навчання магістрантів економічного профілю ділової англійської мови	35
Британ Ю. В. Володіння методичною термінологією як складова професійно-комунікативної читацької компетенції майбутніх учителів іноземної мови	36
Гавренко Ю.П. Методи навчання у вищій школі	39
Гавриленко К.М. Важливість фразеологічних компетенцій у засвоєнні професійної іноземної мови	41
Гаврилишин Т. В. Повтори в підрядних реченнях усного ділового мовлення як засіб вираження експресивності тексту	42
Галай О.П. Проектна робота як засіб навчання іноземної мови	45
Гриневич В.В. Методики педагогічної діагностики ефективності підготовки майбутніх вчителів	47
Гудзяк А.М. Самостійна робота в системі кредитно-модульного навчання майбутніх вчителів іноземної мови початкової школи	51
Дацків О. П. Дидактичні та методичні принципи навчання говоріння майбутніх учителів іноземних мов засобами драматизації	53
Довганець В.І. Інноваційні підходи до організації самостійної роботи студентів	56
Дубко І. В. Критерії оцінювання рівня сформованості навичок та вмінь письма німецькою мовою з використанням проектів	60
Єфімова О.М. Підвищення ефективності викладання іноземних мов у вищих військових навчальних закладах	62
Жданова Н.С. Соціокультурні та психологічні особливості міжкультурного іншомовного ділового та професійного спілкування	64

Ж
нав
Жу
мо
Зад
овс
Заг
інц
Заг
зан
прс
Заг
іно
Зад
для
Зу
ма
Іва
до
Ль
Ко
інц
фа
Ко
інц
Ко
тем
Ко
сто
Ко
ков
не
Ко
вие
Ку
Ку
му
Ку
на
Ле
мо
Ли
сту

8	Жицька С.А. Професійна іншомовна підготовка у вищому військовому навчальному закладі	67
18	Жуковська К.В. Риторичний засіб “літота“ у курсі стилістики німецької мови	71
24	Задорожна І.П. Самостійна робота студентів мовних спеціальностей з оволодіння англомовною граматичною компетенцією	74
26	Запара В. М., Ковальчук Н.Д. Навчання читання як засіб формування іншомовної компетенції у майбутніх педагогів	78
29	Запольская Ю.А. Морально-етичне виховання майбутніх вчителів на заняттях з іноземної мови з урахуванням нових вимог болонського процесу	81
32	Зарівна О.Т. Роль та значення комунікативних технологій при вивченні іноземної мови	85
35	Захарова Л.Г. Актуальні проблеми створення підручників та посібників для студентів технологічних навчальних закладів	89
36	Зубрик А. Р. Формування іншомовної комунікативної компетенції майбутніх учителів іноземних мов	92
39	Іваненко Я.А. Співвіднесеність адекватності й еквівалентності в доперекладацькому аналізі тексту	94
41	Ільєнко Л.П. Інноваційні технології у викладанні іноземних мов	98
42	Коваленко Н.М. Аргументативні тексти в процесі формування іншомовної комунікативної компетенції студентів філологічних факультетів	101
45	Ковальчук Н. Д., Запара В.М. Особливості навчання читання іншомовних текстів за професійним спрямуванням	103
47	Козюк Л. В. Формування лексичної компетенції в учнів 8-х класів на тему «Homes»	106
51	Копитько Ю. Ю. «Чорний гумор» в американській прозі 60-70-х рр. ХХ століття	108
53	Король Л. Л., Черчата Л. М. Деякі аспекти впровадження компетентнісного підходу в навчальну діяльність студентів нефілологічних спеціальностей з іноземної мови	110
56	Косік Т.Ю. Формування лексичної компетенції в учнів 9 класу під час вивчення теми «The Fall of Troy».	112
60	Кугай К. Б. Methodological competence of teachers	114
62	Кузьменко Р. І. Доцільність і необхідність використання мультимедійних технологій у навчанні англійської мови .	115
64	Кучма Т. М. Навчання англомовної презентації студентів економічних напрямів	118
	Лежньов С. М. Екологічна складова у процесі викладання іноземної мови	120
	Лисенко О.І. Педагогічна практика у вищих навчальних закладах очима студентів	123

Лозинська О.А. Підвищення мотивації студентів до вивчення іноземних мов за допомогою мультимедійних технологій	126
Ломакіна Л.В. Сучасні тенденції викладання іноземної мови у технічному навчальному закладі	128
Максименко Л.О. Вплив освітнього середовища на навчання майбутнього фахівця професійно спрямованого іншомовного спілкування	131
Maslova Tetiana Academic vocabulary in teaching english for specific purposes	133
Мединська С. І. Поетапність упровадження диференційованого навчання при викладанні іноземної мови в немовних вищих навчальних закладах	138
Межуєва І.Ю., Кечеджі О.В. Раціоналізація методів управління самостійною роботою студентів при вивченні іноземної мови у немовних вищих навчальних закладах	141
Мірошник І.В. Особливості формування англомовної граматичної компетенції в учнів початкової загальноосвітньої школи з точки зору стадіальності засвоєння ними іноземної мови	144
Музика Т.І. Види експресивності	147
Неїжко С.І. Навчання англомовного спілкування студентів технічних спеціальностей	150
Окопна Я.В. Основні принципи змісту та структури професійно орієнтованого навчання іншомовного діалогічного мовлення майбутніх фахівців сфери обслуговування	152
Охріменко О. А. Терміносистеми ділового мовлення (на матеріалі податкового законодавства)	156
Павлусенко О.В Інтернет - сучасний спосіб вивчення англійської мови в немовному вузі	158
Попова И. Г. Роль тестирования в обучении иностранному языку профессиональной направленности	160
Рудницька К. М. Використання інформаційно-комунікативних технологій і інформаційна культура сучасного вчителя іноземних мов	163
Саєнко Н.С. Гуманізація іншомовної освіти студентів технічних спеціальностей	166
Саченко Л.М. Компетентнісний підхід до формування іншомовної комунікативної компетенції у студентів мовних спеціальностей.	168
Сидоренко І. А. Зміст та вимоги до формування іншомовної комунікативної компетенції у студентів немовних спеціальностей	171
Сімкова І.О. Співвідношення кейсової організації навчального матеріалу з етапами навчання дискусії студентів інженерних спеціальностей	173
Синекоп О.С. Міжпредметні зв'язки у інтерактивному навчанні англійського писемного мовлення студентів технічних спеціальностей	176
Смоліна С.В. Розвиток рефлексивних умінь як компонента методичної компетенції вчителів англійської мови	178

6	Сокирська О. С. Формування у студентів немовних вищих навчальних закладів англomовної професійно орієнтованої мовної компетенції	182
8	Солодка А.К. Cross cultural interaction: to the point of cross-cultural competences' structure	184
1	Стрілецька С. В. До питання шляхів виміру ефективності методики корекції дисграфічних помилок англійського письма	187
3	Тетерук Н.А., Іванов О.В. Особливості навчання дітей раннього віку іноземній мові	190
8	Токова С.О. Вчитель як провідний агент соціалізації школярів	193
1	Торбенкова О.С., Самусенко А.К. Проекти як засіб формування іншомовної комунікативної компетенції у студентів немовних спеціальностей	195
1	Трофименко А.О. Формування іншомовної комунікативної компетенції майбутнього вчителя в сучасному освітньому просторі	197
4	Турчинова Г.В. Характеристика початкового етапу навчання студентів біології англійською мовою	200
	Уваров Ю.В. Сохранение языков мира: область исследований и спецкурс	201
7	Химай Н.И. Использование интернета в коммуникативном подходе при изучении иностранного языка	204
0	Холоденко О.В. Формування іншомовної комунікативної компетенції у студентів немовних спеціальностей як соціально значущий процес	208
2	Чернишова С.Г. Формування іншомовної комунікативної компетенції як один з факторів успішної іншомовної підготовки студентів ВТНЗ	210
6	Четверик О.С. Формування іншомовної комунікативної компетенції у майбутніх вчителів в процесі вивчення іноземної мови	212
8	Шалова Н.С. Роль інформаційно-комунікативних технологій у формуванні професійної компетенції майбутніх перекладачів	214
0	Шиян Т.В. Зміст та структура курсу «Теоретична фонетика англійської мови» для студентів молодших курсів мовних факультетів.	217
3	Шияненко І.А. Використання автентичних підручників на уроках іноземної мови в неспеціалізованих школах	220
6	Шмырова О.В. Практика использования программы «Power Point » в презентации проектов (на примере дисциплины «Английский язык»)	222
8	Шутова М. О. Стратегічні завдання подолання суперечностей у сучасній зарубіжній та вітчизняній системах освіти	224
1	Яковенко Н.В. Лінгвістичні фактори, які впливають на вивчення німецької мови як другої іноземної	226
3	Янсон В. В. Емоційний аспект у процесі навчання іноземній мові	230
6	Яременко О.О. Збагачення словникового запасу студентів молодших курсів на заняттях з позааудиторного читання	234
8	Ячник С.І Навчання діалогічного мовлення учнів 9 класу під час вивчення теми «Let's go shopping»	237
	Ящук О.В. Принципи формування навичок іншомовної мовленнєвої діяльності у студентів вищих технічних навчальних закладів	239

НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Читання іноземною мовою як комунікативне вміння та засіб спілкування є важливим видом мовленнєвої діяльності та найбільш розповсюдженим способом іноземномовної комунікації, яким студенти мають оволодіти згідно з вимогами чинної програми з іноземних мов та Державного стандарту з іноземних мов для отримання ступеня бакалавра.

Завдяки читанню, яке робить доступною будь-яку інформацію, передається досвід людства, нагромаджений у найрізноманітніших сферах трудової, творчої, соціально-культурної діяльності. Уміння читати дає можливість користуватися іноземною літературою для пошуку інформації за фахом, задоволення своїх читацьких чи творчих інтересів, удосконалення умінь усного мовлення. Читання сприяє кращому засвоєнню мовного матеріалу студентами, розширює їх знання, розвиває логіку, інтелект, пізнавальні інтереси. Інформація, отримана з текстів, як правило, стимулює самостійність мислення, спонукає до ініціативного мовлення, у якому відображаються суб'єктивні погляди студентів, їхні інтереси і життєва позиція.[4,93]

Слід зазначити, що читання сьогодні, по суті, більш реальна форма використання іноземномовної компетенції. Так, відповідно до Державного освітнього стандарту, рівень навченості студентів в читанні вищий в порівнянні з іншими видами мовленнєвої діяльності, оскільки: його можна удосконалювати самостійно, воно має велику освітню і соціокультурну значимість, є найважливішою змістовною базою для комунікативної усномовної діяльності студента.

Для мотивації читацької діяльності студентів та розв'язання освітніх і виховних завдань, які ставляться перед іноземною мовою як навчальним предметом, під час добору текстів для читання, велика увага приділялась характеру текстів, їх пізнавальній цінності, науковості, інформативності та якості. Проте, на мій погляд, пряма відповідальність текстів для домашнього читання з тематикою основного курсу посібника не забезпечує належного успіху в досягненні поставлених цілей. Часто такі тексти сприймаються студентом як ілюстрований матеріал для вивчення тієї або іншої теми.

У методиці виділяють два підходи до контролю вміння читання:

- Контроль як засіб перевірки розуміння інформації, закладеної в тексті;
- Контроль-обговорення як засіб розвитку основного мовлення на основі змісту тексту.

Для контролю повноти розуміння студентами прочитаного тексту пропонуються наступні вправи: знайти в тексті відповідну інформацію; пояснити значення відповідних словосполучень або фраз відповідно до

контексту; відповісти на запитання щодо основного змісту тексту та його деталей; знайти в тексті відповідні терміни до визначень; виконати тест множинного вибору; виконати переклад (повний або частковий); виділити і сформулювати головну думку, скласти план і коротко передати основний зміст тексту.

Мотивом читання як комунікативної діяльності є спілкування, а метою — отримання необхідної інформації. Робота з текстом може переслідувати різні цілі: іноді потрібно лише визначити, про що цей текст, в інших випадках важливо зрозуміти основну чи нову інформацію, замисел автора, підтекст. Той, хто читає, як правило, завжди прагне отримати інформацію найекономнішим способом, тому його читання відбувається в різному темпі і характеризується гнучкістю як ознакою зрілого читання.

Процес осмислення включає роботу пам'яті та різних розумових операцій, серед яких головними є порівняння та узагальнення, аналіз та синтез, абстрагування і конкретизація тощо.

Контроль розуміння прочитаного проводиться за допомогою завдань такого типу:

- відповісти на запитання щодо основної інформації тексту;
- відповісти на запитання, що стосуються важливих деталей;
- сказати, чи співвідноситься представлена інформація з тією, яка почерпнута з тексту;
- знайти в тексті вказані факти/одиниці смислової інформації, інші вправи пошукового характеру;

3.— виконати альтернативний тест, тест множинного вибору та ін. Тексти для читання іноземною мовою виконують цілу низку функцій, які сприяють успішному оволодінню цією мовою.

Ефективним засобом організації контролю у навчанні іноземної мови є тестування. Тестовий контроль може забезпечити успішну реалізацію мети і всіх функцій контролю, а також задовольнити вимоги, що висувуються до якості контролю. Тестовий контроль або тестування як термін означає у вузькому смислі використання і проведення тесту, а в широкому — сукупність етапів планування, складання і випробування тестів, обробки та інтерпретації результатів проведення тесту. Тестовим завданням є мінімальна одиниця тесту, яка передбачає певну вербальну чи невербальну реакцію тестованого. Кожне тестове завдання створює для тестованого конкретну мовну або комунікативну тестову ситуацію, яка може подаватись вербальними і невербальними, наочними засобами. Об'єктами контролю виступають навички і вміння мовлення, рівень володіння якими дозволяє суб'єкту здійснити іншомовну мовленнєву діяльність.[2,276]

ОБ'ЄКТИ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ ТА ОСНОВНІ ТИПИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ З ЧИТАННЯ:

I. Читання і розуміння основного змісту.

Студенти повинні вміти прочитати і зрозуміти основний зміст тексту, тобто:

1. Визначити тему тексту.
2. Виділити основну думку в тексті.
3. Вибрати головні факти, пропускаючи другорядні.

4. Здогадатися про значення незнайомих слів з контексту за допомогою словотворчих елементів, за аналогією з рідною мовою.

II. Читання для отримання потрібної або цікавої інформації без словника (пошукове/переглядове читання).

Студенти повинні вміти вибирати та використовувати матеріал тексту відповідно до конкретних комунікативних завдань, тобто:

1. Вміти швидко знаходити конкретну інформацію з опорою на структуру тексту.

2. Ділити текст на смислові частини, в яких знаходяться основні факти, події (для підвищеного рівня).

3. Визначити наявність необхідної інформації за змістом першого абзацу та ключових речень.

4. Визначати тему за заголовком.

5. Вміти робити висновки з прочитаного.

III. Читання з повним розумінням змісту. Повно і точно розуміти зміст тексту, тобто:

1. Вміти визначати і розуміти інформацію, подану у підтексті.

2. Встановлювати послідовність подій і фактів,

3. Знаходити і порівнювати подібності/відмінності між фактами в тексті.

4. Визначати значення слів за контекстом, за словотворюючими елементами, за аналогією з рідною мовою.

5. Розуміти значення речень, введених словами: *that is* + парафраз; *therefore* + висновок і т. п.

6. Робити висновки з прочитаного. [2,199]

Для прикладу візьмемо текст для студентів спеціальності „Міжнародний туризм” як модель навчання професійно орієнтованого читання:

Вимоги до текстів з читання — відповідно до програми курсу. Основні типи тестових завдань з читання :

1. Вибрати правильну відповідь з 2 або 3 альтернативних відповідей.

2. Вибрати правильну відповідь із запропонованих варіантів (множинний вибір).

3. Вибрати з кількох речень найбільш відповідне змісту текста.

4. Співставити прочитану інформацію з даними в завданні реченнями.

5. Давати коротку відповідь (так/ні, одним словом).

6. Давати детальну/повну відповідь на запитання.

7. Заповнити пропуски потрібними за змістом словами.

8. Скласти план до прочитаного тексту.

Накопичення лексичного матеріалу на кожному практичному занятті створює позитивну мотивацію, викликає інтерес та спонукає студентів до формування власних думок, міркувань, висновків, спостережень тощо.

В історичному плані читання виникло пізніше усного мовлення, проте на його основі, і стало важливим засобом спілкування та пізнання. Завдяки читанню, яке робить доступною будь-яку інформацію, передається досвід людства, нагромаджений у різних сферах діяльності. Уміння читати дає можливість користуватися літературою на іноземній мові для пошуку інформації за фахом,

задоволення своїх читацьких інтересів, удосконалення умінь усного мовлення і т. ін. Велика розумова робота, яка виконується читцем з метою проникнення у зміст тексту, розвиває мовну здогадку та антиципацію, самостійність у подоланні мовних та смислових труднощів, інтерес до оволодіння іноземною мовою.

ЛІТЕРАТУРА

1. Коккота В. А. Лингводидактическое тестирование: науч.-теор. пособие. — М.: Высш. школа, 1989. — 127 с.
2. Николаева С. Ю. Практикум з методики тестування іншомовної лексичної компетенції (на матеріалі англ. мови). — К.: ІЗМН, 1996. — 312 с.
3. Neil Wood. Tourism and Catering. — Oxford University Press, 2003.
4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. — К.: Ленвіт, 2003 — 261 с.

Запольская Ю.А.
НПУ ім.М.П.Драгоманова

МОРАЛЬНО-ЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ З УРАХУВАННЯМ НОВИХ ВИМОГ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Глобальні трансформаційні процеси другої половини ХХ початку ХХІ століття, які переживає Україна, призвели до кризових явищ в соціально-економічному та духовному житті суспільства. Девальвація морально-етичних цінностей, відчуження молоді від інститутів виховання, зсув пріоритетів у бік матеріального благополуччя вимагають створення виховного механізму, адекватного новому часу.

В даний час іде всебічний інтенсивний пошук основоположних підходів до нової стратегії виховання. Однією з найважливіших і найяскравіших тенденцій розвитку сучасної теорії виховання є посилення уваги до сфери, яка в науково-педагогічних працях називається морально-етичним вихованням. Цей інтерес закономірний в умовах кардинального перегляду поглядів на виховання, який сприймається не просто як особа, що наділена певним набором якостей для виконання соціальних функцій, а як цілісна особистість, яка володіє властивостями більш високого порядку, включена в живу тканину культури; яка є невід'ємною частиною навколишнього середовища й орієнтована на вищі цінності буття.

Сьогодні потрібно поглянути на виховання як на цілісний феномен і подолати ряд стереотипів. Перший з них - це «виділення» виховання із загального потоку педагогічних процесів, обмеження його функціональної ролі як додаткової по відношенню до учбового процесу. Другий стереотип -

коментарів різних видань може бути застосований на заняттях з практики мовлення, у курсах практичної стилістики та інтерпретації тексту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Клустер Д. Что такое критическое мышление? // Перемена. – 2001. № 4. – С. 36 – 40.
2. Brinker K. Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden. – Berlin: E. Schmidt, 2005. – 179 S.
3. Curriculum für den sprachpraktischen Deutschunterricht an pädagogischen Hochschulen. – К.: Ленвіт. – 2004. – 256 с.

Ковальчук Н. Д., Запара В.М.
Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ ІНШОМОВНИХ ТЕКСТІВ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

У навчанні читання визначають 1) передтекстовий етап; 2) текстовий етап; 3) післятекстовий етап.

В методиці виділяють кілька головних функцій іншомовного тексту:

1. Функція збагачення і розширення головним чином лексичних знань. У процесі читання студенти отримують завдання знайти певні слова чи словосполучення і визначити їх значення; знайти і виписати слова чи структури за якоюсь конкретною ознакою; назвати слова, які були використані в певній ситуації, і т. ін.

2. Функція тренування, мета якої полягає в тому, щоб засвоїти лексико-граматичний матеріал, з одного боку, а з другого — забезпечити використання певного мовного матеріалу у відповідях на запитання викладача, процес вільного переказу змісту або переказ, близький до тексту.

4. Функція розвитку усного мовлення на основі прочитаного тексту: переказ тексту своїми словами, драматизація окремих епізодів, придумування продовження фабули тексту або іншого початку, бесіда за окремими проблемами, які розкриваються в тексті, тощо.

5. Функція розвитку смислового сприйняття тексту — його розуміння. Завдання такого характеру спрямовані на перевірку розуміння окремих епізодів та всього тексту, знаходження різних смислових та формальних елементів, які полегшують процес розуміння, виконання вправ, котрі допомагають долати труднощі, які виникають на шляху розуміння тексту.[2,192]

Відповідно добираємо різноманітні завдання. Розглянемо деякі з питань.

1. На розвиток уміння висловлювати оціночні судження щодо змісту прочитаного:

- скажіть, що було для Вас особливо цікавим і чому;

- скажіть, з якими фактами з тексту ви не згодні і чому;
- висловіть своє ставлення до прочитаного. Скажіть, чи згодні Ви з авторською оцінкою подій, фактів і чому саме.

2. На розподілення текстового матеріалу на смислові частини та виділення смислових опор у тексті:

- прочитайте текст, розподіліть його на смислові частини, підберіть назву до кожної з них;
- прочитайте текст і розташуйте пункти плану в логічній послідовності відповідно до змісту тексту;
- прочитайте текст і виберіть із запропонованих анотацій ту, яка відображає його зміст;
- прочитайте текст, визначте речення, які розкривають різні аспекти проблеми;
- прочитайте ... абзаци тексту і сформулюйте їх головну думку;
- складіть план переказу тексту;

3. На перевірку розуміння змісту тексту та розвиток навичок усного мовлення:

- використовуючи матеріали тексту дайте відповіді на запитання;
- розташуйте запропоновані речення у тій послідовності, в якій вони показані в тексті;
- передайте головну думку тексту, пояснивши його заголовок;
- прокоментуйте положення, взяті з тексту;
- перекажіть текст, користуючись планом (опорними словами);
- підготуйте анотацію тексту;
- дайте характеристику дійових осіб;
- скажіть, як би Ви ще могли озаглавити текст і поясніть чому ви так вважаєте.

4. На визначення пізнавальної цінності прочитаного тексту:

- скажіть, яким чином Ви можете використати інформацію, яка вміщена у тексті;
- прокоментуйте ту частину тексту, яка видалась Вам найбільш цікавою;
- скажіть, що сподобалось Вам у цьому тексті (що не сподобалось) і чому;
- визначте епізоди, які є важливими для розкриття теми;
- виберіть із тексту факти, які впливають на Ваше ставлення до подій (персонажів), що відображені в тексті.[3,47]

Щоб читати потрібно уміти:

- сприймати письмовий текст (візуальні вміння);
- розпізнавати написане (орфографічні вміння);
- ідентифікувати висловлювання (лінгвістичні вміння);
- розуміти висловлювання (семантичні вміння);
- інтерпретувати висловлювання (когнітивні вміння).

Мовленнєва діяльність та всі мовленнєві процеси аналізуються і класифікуються як такі, що пов'язані з відношенням користувача до тексту,

або ж вона розглядається як закінчений продукт, художній твір, а також як мета чи продукт у процесі створення.

Тексти виконують різноманітні функції в соціальному житті і мають певні відмінності форми та змісту. Відмінності у засобах та цілях і функціях ведуть до відповідних відмінностей не лише у контексті висловлювань, але також у їх організації та презентації. Відповідно тексти можуть поділятися на різні типи, що належать до різних жанрів.

Типи письмових текстів включають:

- книжки, художні й нехудожні, в тому числі літературні журнали;
- ілюстровані журнали;
- газети;
- збірки рекомендацій ("Зроби сам", кулінарні книги тощо);
- підручники;
- комікси;
- брошури, проспекти;
- листівки;
- рекламні матеріали;
- знаки та написи у громадських місцях;
- знаки в супермаркетах, магазинах, на ринках та в ларках;
- написи на упаковці та бирках товарів;
- квитки і т.д.;
- формуляри та списки запитань;
- словники (одномовні та двомовні), тезауруси;
- бізнес- та професійні листи, факси;
- особисті листи;
- есе, твори і вправи;
- конспекти, доповіді та документи/папери;
- записки та повідомлення і т.д.;
- новини (інформаційні, літературні, загальна інформація і т.д.).[4,95]

В залежності від того які типи текстів я розумію, що я розумію, які є умови та обмеження в читанні. Такий рівень володіння читанням я маю.

Розроблені за Швейцарським проектом дескриптивної шкали (DIALANG) забезпечують детальними висновками щодо того, що можуть ті, хто вивчає мову, робити, зокрема, з читанням на кожному рівні уміння (від A1 до C2).[4,240]

При оцінюванні тексту для читання рекомендовано розглядати такі чинники як лінгвістична складність, тип тексту, мовленнєва структура, довжина тексту і його релевантність для учня.

Стимулювання учнів до вираження особистих знань, думок та поглядів у межах завдання на розуміння може підвищити мотивацію і впевненість та активізувати лінгвістичну компетенцію, пов'язану з текстом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Коккота В. А. Лингводидактическое тестирование: науч.-теор. пособие. — М.: Высш. школа, 1989. — 127 с.

2. Ніколаєва С. Ю. Практикум з методики тестування іноземної лексичної компетенції (на матеріалі англ. мови). — К.: ІЗМН, 1996. — 312 с.
3. Буренко В. М. Основи методики викладання іноземних мов. - К.: КМГУВ, 2001. - 98 с.
4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. - К.: Ленвіт, 2003. — 261 с.
5. Stufen International 2, Klett Verlag, 1999.

Козюк Л. Б.

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
студентка 5-го курсу

ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В УЧНІВ 8-Х КЛАСІВ НА ТЕМУ «HOMES»

Знання іноземної мови асоціюється із знанням слів, тобто з володінням лексичними навичками. Це є основною метою навчання лексичного матеріалу. Лексичний аспект має свої особливості, що полегшують його засвоєння.

По-перше, це зв'язок лексики із змістом комунікації, тобто акцент уваги саме на її засвоєнню, по-друге, це невичерпний запас лексики, що пов'язаний з труднощами засвоєння форми слова, його значення, вживанням, сполучуваності з іншими словами, розходженням зі словами рідної мови. Мета засвоєння іноземної лексики передбачає безперервне накопичення і розширення словникового запасу, так і оперування ним в різних видах мовленнєвої діяльності – аудіюванні, говорінні, читанні та письмі.

У шкільному лексичному мінімумі розрізняють активний мінімум і пасивний:

активний – той лексичний матеріал, яким учні повинні користуватись для вираження своїх думок в усній та письмовій формі, а також розуміти думки інших людей при аудіюванні чи читанні;

пасивний - це та лексика, яку учні мають лише розуміти при сприйманні чужих думок в усній формі (при аудіюванні) та письмовій (при читанні). Одиницею навчання лексичного матеріалу є лексична одиниця (ЛО) у вигляді слова, словосполучення і навіть речення.

Центральною ланкою в роботі над засвоєнням лексичного матеріалу є формування лексичних навичок (ЛН), а саме:

репродуктивні ЛН – правильне вживання згідно з ситуацією спілкування і метою комунікації;

рецептивні ЛН – розпізнавання і розуміння ЛО активного і пасивного мінімуму при читанні та аудіюванні;

навички обґрунтованої здогадки – навички про значення ЛО;

навички користування різними видами словників (дво-, одномовних, тематичних, фразеологічних, країнознавчих тощо).